

۲/۳/۳ - مفعول له

پنجشنبه ۲۶ فوریه ۲۰۱۵
۱:۴۳ ب.ظ

الثالث: المفعول له و هو المنصوب بفعلٍ فُعِلَ لتحصيله (مرجع منصوب) او حصوله نحو ضربته تاديبا و قعدت عن الحرب جبنا و يُشترَطُ كونه (به مفعول له میخورد) مصدرا متحدا بعامله وقتا و فاعلا و من ثم (اشاره به اشتراط این سه شرط دارد، به خاطر این سه شرط است که ...)
جیء (آمده است با) باللام فی نحو الارض وضعها للانام (مصدر نیست) و تهيأت للسفر (اتحاد زمانی ندارد) و جئتک لمجئک ایای (اتحاد فاعلی ندارد).

ترجمه: و آن اسم منصوبی است که نصبش به واسطه فعلی بوده که انجام آن فعل به جهت تحصیل یا حصول مفعول له میباشد، چنانچه مثال ضربته تاديبا برای تحصیل و مثال قعدت ... برای مفعول له حصولی است.

در مفعول له باید سه شرط وجود داشته باشد

۱. مصدر باشد

۲. از نظر وقت با عاملش متحد باشد

۳. با عاملش از حیث فاعل مشترک باشد

و در صورت فقدان یکی از شرایط لازم است بر آن کلمه لام داخل شود و از این رو است که در سه مثال ذیل با لام آورده شده است:

و الارض ... به خاطر مصدر نبودن

تهيأت للسفر به خاطر عدم اتحاد زمانی

جئتک ... به خاطر عدم اتحاد فاعلی